

В. С. Муха

Вебер Альфред

ВЕБЕР Альфред (Weber Alfred; 30. 07. 1868, м. Ерфурт, Німеччина – 02. 05. 1958, м. Гайдельберг, Німеччина) – німецький філософ, соціолог, економіст. Брат [М. Вебера](#). Проф. Праз. (1904– 07) та Гайдельбер. (від 1907) університетів. Націонал-соціалісти заборонили В. викладати. Наукові дослідження у галузі соц. філософії світ. історії. Розробив концепцію соціології історії та культури, за якою хід історії визначається процесом духов. творчості, який здійснює інтелект. еліта. В істор. процесі розрізняв три сфери: сусп. процес (гол. роль відіграють природні сили спонук і волі народів), процес цивілізації (розвиток техніки, науки) і культур. рух (релігії, системи ідей, мистецтво). «Культуру» і «цивілізацію» визначав як два виміри люд. буття, способи виходу за межі емпірич. існування. Заперечував об'єктивну закономірність в історії, вважаючи її металогічною. Невідповідність на рівні техніки і культури пояснював ірраціонал. факторами: впливом техніки і нар. мас, які нібито вносять у суспільство дух стадності. Колективізм пояснював антиподом особистості. Виступаючи проти фашист. нігілізму в культурі, В. вважав демократію небезпечною, тому його політ. програма містить вимогу укріпити владу керівників. За В., кожний аспект культурно-соц. концепції всесвіт. історії внутрішньо пов'язаний з попереднім; остання ланка – тотал. криза людства, яке опинилося перед загрозою самознищення. Рятунок – віра у можливість радикал. зміни політ. і соц.-екон. умов існування.

Основні праці

Über den Standort der Industrien. T. 1. Tübingen, 1920; Ideen zur Staats – und Kultursoziologie. Karlsruhe, 1927; Kulturgeschichte als Kultursoziologie. München, 1950; Prinzipien der Geschichts – und Kultursoziologie. München, 1951; Der dritte oder der vierte Mensch. München, 1953; Einführung in die Soziologie. München, 1955.

Бібліографічний опис:

Вебер Альфред / В. С. Муха // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2005. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-32593>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).